

กองทุนวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

องค์การบริหารส่วนตำบลบางไทร จังหวัดพังงา

องค์การบริหารส่วนตำบลบางไทรมีการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า โดยการฉีดวัคซีนให้แก่สัตว์เลี้ยงของประชาชน โดยไม่คิดค่าบริการ แต่การให้บริการดังกล่าวไม่สามารถให้บริการได้ครอบคลุมสัตว์เลี้ยงทุกครัวเรือน เนื่องจากประชาชนไม่สะดวกในการเดินทางนำสัตว์เลี้ยงมาฉีดตามสถานที่นัดหมาย และไม่มีเวลาว่างในการมารับบริการ ประกอบกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพังงา (สสจ.พังงา) มีแนวคิดในการส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้การสนับสนุนเงินทุนเริ่มต้นแห่งละ 2,000 บาท โดยมีเงื่อนไขให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำหน้าที่บริหารจัดการเงินและเงินจำนวนนี้จะต้องคงอยู่ อบต. บางไทรจึงได้นำแนวคิดการจัดตั้งกองทุนวัคซีนมาใช้ เพื่อแก้ปัญหาการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ และเพื่อให้มีการคงอยู่ของเงินทุนประเดิมจาก สสจ.พังงา และเพิ่มจำนวนเงินของกองทุนด้วย

ข้อมูลพื้นฐานปัจจุบัน
: ปี พ.ศ. 2547

อำเภอ: ตะกั่วป่า

จังหวัด: พังงา

ประชากร: 4,755 คน

พื้นที่: 50.28 ตร.กม.

ประเภทท้องถิ่น :
องค์การบริหารส่วนตำบล

การเลือกตั้ง : ทางตรง

วิถีใหม่

ปี 2544 อบต. บางไทรจัดตั้งกองทุนวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าประจำตำบลบางไทร เพื่อให้บริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าและยาคุมกำเนิดให้แก่สัตว์เลี้ยงของประชาชนตามครัวเรือน โดยคิดค่าบริการในอัตราที่ถูกกว่าราคาตลาดทั่วไป และนำรายได้จากการฉีดวัคซีนเข้ากองทุนต่อไป

ผลงานที่ได้ดำเนินการ

- จัดตั้งกองทุนวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ประจำตำบลบางไทรขึ้น โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการกองทุนฯ จำนวน 6 คน ดังนี้
 - ประธานกองทุน (นายก อบต.)
 - เจ้าหน้าที่สาธารณสุข (เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยประจำตำบล)
 - เจ้าหน้าที่บัญชี (หัวหน้าส่วนการคลัง อบต.)
 - เลขานุการ (ปลัด อบต.)
 - ตัวแทนประชาชนในตำบล (อาสาสมัครฉีดวัคซีนจำนวน 2 คน)
- คณะกรรมการกองทุนวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ดำเนินการออกระเบียบการบริหารงานกองทุน และกำหนดอัตราค่าวัคซีนของประชาชนที่นำสัตว์เลี้ยงมาฉีดวัคซีนและยาคุมกำเนิด ดังนี้

ประเภทของยา	ราคาการฉีดยาของ สัตว์เลี้ยง 1 ตัว (บาท)	รายได้สมทบ กองทุน (บาท)	ค่าตอบแทน อาสาสมัคร (บาท)
วัคซีนป้องกันโรคพิษ สุนัขบ้า	40	30	10
ยาคุมกำเนิด	30	20	10

- อาสาสมัครประจำกองทุนออกฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าและยาคุมกำเนิดให้แก่สัตว์เลี้ยงของประชาชนตามครัวเรือน โดยหมุนเวียนหมู่บ้าน 7 หมู่บ้าน หมู่บ้านละ 2 สัปดาห์

4. กองทุนจัดทำทะเบียนสัตว์เลี้ยงของประชาชนตามครัวเรือน โดยจำแนกตามหมู่บ้าน และ เมื่อมีการฉีดวัคซีนให้สัตว์เลี้ยงแล้วก็ดำเนินการลงทะเบียนอีกครั้ง

การระดมทรัพยากร

ค่าใช้จ่าย/ การลงทุน	1. งบประมาณสนับสนุนจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพังงา 2,000 บาท
อุปกรณ์/เครื่องมือ	1. ดู่เย็นสำหรับแช่วัคซีนและยาคุมกำเนิด 2. เข็มฉีดยา 3. วัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า หลอดละ 18 – 20 บาท 4. ยาคุมกำเนิด หลอดละ 13 – 15 บาท
บุคลากร	1. คณะกรรมการกองทุนวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า 6 คน - ประธานกองทุน - เจ้าหน้าที่สาธารณสุข - เจ้าหน้าที่บัญชี - เลขานุการ - อาสาสมัครฉีดวัคซีนจำนวน 2 คน 2. เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์อำเภอตะกั่วป่า 1 คน 3. สมาชิกสภา อบต. 14 คน

ขั้นตอนในการดำเนินการ

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
2544	- นายก อบต. และปลัด อบต. มีแนวความคิดในการให้บริการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าแก่สัตว์เลี้ยงของประชาชนในพื้นที่อย่างทั่วถึง และไม่เป็นภาระด้านงบประมาณของ อบต. - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพังงาเสนอแนวคิดการจัดตั้งกองทุนวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้เงินสนับสนุน 2,000 บาท	นายก อบต. ปลัด อบต. สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดพังงา
2544	จัดประชุมร่วมกับประชาชนตามหมู่บ้าน โดยเสนอแนวความคิดการจัดตั้งคณะกรรมการกองทุนวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และให้ประชาชนเสนอชื่อตัวแทนเพื่อเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการกองทุน	อบต. สมาชิกสภา อบต.
2544	จัด ตั้ง คณะกรรมการ กองทุน จำนวน 6 คน ประกอบด้วย - ประธานกองทุน (นายก อบต.) - เจ้าหน้าที่สาธารณสุข (เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยในตำบล) - เจ้าหน้าที่บัญชี (หัวหน้าส่วนการคลัง อบต.) - เลขานุการ (ปลัด อบต.) - ตัวแทนประชาชนในตำบล (อาสาสมัครจำนวน	อบต.

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
	2 คน)	
2544	ให้สมาชิกสภา อบต.แต่ละหมู่บ้าน ผู้นำชุมชนออกสำรวจสัตว์เลื้อยตามครัวเรือนในหมู่บ้าน และแจ้งจำนวนสัตว์เลื้อยให้กองทุนทราบ	สมาชิกสภา อบต. ผู้นำชุมชน
2544	กองทุนออกกระเบียบการบริหารงาน และการกำหนดอัตราค่าบริการฉีดยา ดังนี้ - วัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ตัวละ 40 บาท - ยาคุมกำเนิด ตัวละ 30 บาท โดยให้ค่าตอบแทนแก่อาสาสมัครตัวละ 10 บาท	คณะกรรมการกองทุน
2544	กองทุนดำเนินการจัดทำทะเบียนสัตว์เลื้อยของครัวเรือน โดยจำแนกตามหมู่บ้าน	คณะกรรมการกองทุน
2544	ประชาสัมพันธ์การฉีดยาให้สัตว์เลื้อยตามหมู่บ้าน	อบต. ผู้นำชุมชน
2544	ประชุมคณะกรรมการกองทุนเพื่อจัดซื้อวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าและยาคุมกำเนิด โดยมีมติให้เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์อำเภอเป็นผู้จัดซื้อให้	คณะกรรมการกองทุน
2544	จัดซื้อวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าและยาคุมกำเนิด ชนิดละ 100 หลอด	เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์อำเภอ
มิถุนายน 2544	เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์อำเภอและอาสาสมัครออกดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าและยาคุมกำเนิดให้แก่สัตว์เลื้อยตามครัวเรือน โดยหมุนเวียนไปตามหมู่บ้าน 7 หมู่บ้าน ๆ ละ 2 สัปดาห์ โดยในช่วงแรกเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์อำเภอสอนอาสาสมัครของโครงการในการฉีดยาสัตว์เลื้อย โดยจะลงทะเบียนสัตว์เลื้อยที่ฉีดยาเรียบร้อยแล้ว และเก็บค่าบริการหลังจากให้บริการเสร็จเรียบร้อยแล้ว	เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์อำเภอ อาสาสมัครของกองทุน
2544 - ปัจจุบัน	อาสาสมัครกองทุนเริ่มออกฉีดยาให้สัตว์เลื้อยของประชาชนตามหมู่บ้าน โดยไม่ต้องมีเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์อำเภอดูแล	อาสาสมัครของกองทุน

หน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการ

-- หน่วยงาน/องค์กร -- -- บทบาทความร่วมมือ --

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพังงา ให้เงินงบประมาณสนับสนุนจำนวน 2,000 บาท เพื่อจัดตั้งกองทุนวัคซีนโรคพิษสุนัขบ้า

เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์อำเภอตะกั่วป่า - สอนการฉีดยาสัตว์เลื้อยให้อาสาสมัคร
- จัดซื้อวัคซีนโรคพิษสุนัขบ้าและยาคุมกำเนิดให้แก่กองทุน

ประเมินผลความสำเร็จ

ก่อนการดำเนินการ

1. อบต. บางไทรจัดบริการฉีดวัคซีนให้สัตว์เลี้ยงของประชาชน โดยไม่คิดค่าบริการ แต่ไม่สามารถให้บริการได้ครอบคลุมทุกครัวเรือน
2. ประชาชนนำสัตว์เลี้ยงไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าที่คลินิกรักษาสัตว์ โดยเสียค่าบริการตัวละ 60 บาท และฉีดยาคุมกำเนิดตัวละ 40 - 50 บาท
3. อบต. บางไทร ไม่มีการจัดทำทะเบียนสัตว์เลี้ยงของครัวเรือน ทำให้ไม่ทราบจำนวนสัตว์เลี้ยงภายในตำบล

หลังการดำเนินการ

1. อบต. บางไทรมีกองทุนวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า เพื่อดำเนินการบริหารเงินที่ได้รับจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพังงา และให้บริการฉีดวัคซีนแก่สัตว์เลี้ยงของประชาชน ทำให้สามารถให้บริการได้อย่างทั่วถึงทุกครัวเรือน
2. ประชาชนเสียค่าบริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าและยาคุมกำเนิดในอัตราที่ถูกกว่านำไปฉีดที่คลินิกรักษาสัตว์ประมาณร้อยละ 30 ของอัตราค่าบริการที่ฉีดที่คลินิกรักษาสัตว์
3. กองทุนมีการจัดทำทะเบียนสัตว์เลี้ยงของครัวเรือนแต่ละหมู่บ้าน และเมื่อมีการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าและยาคุมกำเนิดจะมีการลงทะเบียนการรับบริการด้วย
4. กองทุนมีเงินทุน ณ วันที่ 11 สิงหาคม 2547 รวมทั้งสิ้น 5,054.24 บาท

อุปสรรคและการแก้ไขปัญหา

อุปสรรค	การแก้ไขปัญหา
1. ประชาชนที่นำสัตว์เลี้ยงมาฉีดวัคซีนไม่ได้ชำระค่าบริการทันที	1. อาสาสมัครผู้ฉีดวัคซีนไปตามเก็บเงินที่ประชาชนภายหลัง
2. ประชาชนลืมนัดหมายในการขอรับบริการฉีดวัคซีนจากกองทุน	2. มีการแจ้งเตือนล่วงหน้าแก่ผู้นัดหมาย ก่อนออกไปให้บริการ

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการดำเนินงานของกองทุน
2. คณะกรรมการกองทุนเป็นผู้ดูแลกองทุน มีการบริหารงานที่ชัดเจนตามระเบียบของกองทุน
3. ประชาชนให้ความร่วมมือกับกองทุน โดยนำสัตว์เลี้ยงมาฉีดยากับกองทุน
4. การบริหารงานของกองทุนมีความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้

ความยั่งยืนในการดำเนินการ

กองทุนมีคณะกรรมการในการบริหารจัดการกองทุน มีระเบียบการบริหารจัดการกองทุนที่ชัดเจนและเป็นอิสระในการบริหารกองทุน และประชาชนพึงพอใจในการให้บริการฉีดวัคซีนของกองทุนจึงมีการดำเนินงานต่อไป

บทเรียนที่ได้รับ

การให้บริการฉีดวัคซีนในรูปแบบกองทุน ทำให้เงินทุนมีการหมุนเวียน ไม่หมดงบประมาณไป
ในคราวเดียว สามารถควบคุมสุนัขในพื้นที่และสามารถให้บริการแก่ครัวเรือนได้ทั่วถึง และทำให้
ประชาชนรู้จักการมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดูแลสัตว์เลี้ยงของตนเอง

ความเป็นไปได้ในการถ่ายทอดประสบการณ์

1. กองทุนต้องมีระเบียบการบริหารงานที่ชัดเจน
2. การบริหารการเงินต้องมีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

ชื่อ-นามสกุล : จ.อ.อนิวรรณ พงศ์วิศิษฐ์กุล
ตำแหน่ง : ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลบางไทร
ที่อยู่ : หมู่ 4 ตำบลบางไทร อำเภอดงตาล จังหวัดมุกดาหาร
โทรศัพท์ : 0 - 7642 - 1693

ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีที่มีการริเริ่มวิถีใหม่ : พ.ศ. 2544

ประเภทของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	องค์การบริหารส่วนตำบล
สถานที่ตั้ง	หมู่ 4 ตำบลบางไทร อำเภอดงเค็งหว้า จังหวัดพังงา 82110
ขนาดพื้นที่ งบประมาณรายจ่าย	50.28 ตารางกิโลเมตร 2,072,915 บาท (ปีงบประมาณ 2544)
งบประมาณรายได้	2,728,006 บาท (ปีงบประมาณ 2544)
จำนวนพนักงานและลูกจ้าง	11 คน 4 คน พนักงานท้องถิ่น 2 คน ลูกจ้างประจำ 5 คน ลูกจ้างชั่วคราว
จำนวนประชากร	4,523 คน
จำนวนครัวเรือน	1,247 ครัวเรือน
รายได้เฉลี่ยประชากร	47,000 บาท
ลักษณะของเมืองและ วิถีชีวิตชุมชน	ตำบลบางไทร อยู่ห่างจากอำเภอเมืองพังงาประมาณ 40 กิโลเมตร พื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่ม มีพื้นที่ป่าไม้เป็นจำนวนมาก มีความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติ มีแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ การปลูกข้าว ทำสวนผลไม้ ทำสวนยางพารา และทำปศุสัตว์ โดยเลี้ยงไก่และสุกร คนในชุมชนมีความสัมพันธ์อันดี เป็นลักษณะระบบเครือญาติ มีการพึ่งพาอาศัยกันสูง และเนื่องจากตำบลบางไทรอยู่ใกล้อำเภอดงเค็งหว้า ทำให้มีโอกาสขยายเมืองเพื่อเป็นแหล่งชุมชน และแหล่งการค้าได้